

Crna Gora
Opština Kotor
Sekretarijat za kulturu, sport i društvene
djelatnosti

Stari grad 317
85330 Kotor, Crna Gora
tel. +382(0)32 325 874
kultura@kotor.me
www.kotor.me

Br: 07-019/23-32043

Kotor, 18.12.2023. godine

Na XXII sjednici SO Kotor održanoj 22.02.2024. godine, donijeta je Odluka o usvajanju Programa manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima za 2024. godinu ("Službeni list Crne Gore – opštinski propisi" br. 11/24).

PROGRAM MANIFESTACIJA KULTURE I PODRŠKE DRUŠTVENIM DJELATNOSTIMA ZA 2024. GODINU

decembar 2023. godine

SADRŽAJ

1. Kotor grad kulture i umjetnosti	4
1.1. Grad Kotor i njegov istorijski razvoj	4
1.2. Akcenti kulturne politike 2024. godine	6
2. JU Kulturni centar „Nikola Đurković“: program i manifestacije	7
2.1. Istorijat	7
2.2. Tradicionalni zimski karneval.....	9
2.3. Bokeljska noć	10
3. OJU Muzeji Kotor: istorijat i program	10
4. Manifestacije u organizaciji JU Kotorsko pozorište za djecu i mlade	15
5. Pomorski muzej Crne Gore Kotor: istorijat i program	17
6. Manifestacije/Festivali	19
6.1. KotorArt – Don Brankovi dani muzike	19
6.1.1. KotorArt – Pjaca od filozofa	23
6.2. Tollite portas – Festival srednjevjekovne i stare muzike	23
6.3. Međunarodni festival klapa Perast	24
6.4. III Međunarodni festival folkloru “Oj talasi talasajte”	25
6.5. Finale smotre dječijih folklornih ansambala	25
6.6. Festival horova 2024. “U jedinstvu – pjesmom srcu!”	26
6.7. Creative industry and media forum Kotor 2024	26
6.8. XV Festival gudača	27
6.9. Klarinet fest 2024 Kotor - “Klarinet XXI vijeka” - “Klarinet - moj izbor”	28
6.10. Jesenja škola flaute	29
6.11. Filmski festival “Uhvati film”	29
6.12. Festival etnološkog filma (FEF) Risan 2024.	30
6.13. X Crnogorski festival filma o ljudskim pravima “Ubrzaj 2024” – Kotor....	30
6.14. Presentacija Etno zbirke Radimir	31
6.15. Drevni peraški običaji - fašinada, gađanje kokota, kićenje mađa	31
6.16. XXII Internacionalni ljetnji kotorski karneval	32
6.17. Međunarodni festival duvačkih orkestara.....	33
6.18. Senior fest	33

7. Turistička organizacija Kotor.....	34
8.1. Proslava Dana nezavisnosti	34
8.2. Doček Nove godine.....	34
8. Individualno kulturno stvaralaštvo	34
9. Likovno stvaralaštvo	35
10. Ostalo/ Manifestacije lokalnog karaktera	35
11. Izdaci za društvene djelatnosti	36
12. Plan raspodjele budžetskih sredstava	37

1. KOTOR GRAD KULTURE I UMJETNOSTI

1.1. GRAD KOTOR I NJEGOV ISTORIJSKI RAZVOJ

Kotor (42°25'N i 18°47'E) je drevni grad smješten u jugoistočnom uglu Boke Kotorske, na mjestu gdje je more najdublje zašlo u kopno. Njegov Stari grad stvoren je na vodi – sa zapada ga zapljuskuje more, rijeka Škurda se pruža duž njegovih sjevernih zidina, dok mu pod južnim izvire Gurdić. To srednjovjekovno središte sa jedinstvenim fortifikacionim sistemom čini splet ulica i trgova koje markiraju crkve, plemićke palate i kuće potekle iz perioda romanike, gotike, renesanse i mlađih arhitektonskih pravaca. Uže gradsko jezgro nadvijaju tvrđava Sveti Ivan i obronci planine Lovćen, a Kotorski zaliv brda Pestingrad i Vrmac. Kotorsku rivijeru čine Kostanjica, Morinj, Lipci, Strp, Risan, Perast, Dražin vrt, Orahovac, Ljuta, Dobrota, Kotor, Muo, Prčanj i Stoliv. Površina teritorije opštine Kotor obuhvata nešto više od 331 kvadratnog kilometra, a prema popisu iz 2011. godine ima 22 601 stanovnika.

Po procjeni Ujedinjenih nacija, Kotor je jedno od 830 mjesta na planeti čije vrijednosti pripadaju cijelom čovječanstvu. Zbog jedinstvene mješavine različitih kulturnih uticaja i nasljeđa univerzalnih vrijednosti, Kotor je 1979. godine upisan u Listu svjetske prirodne i kulturno-istorijske baštine pod zaštitom UNESCO-a. Zaštitnim tretmanom oivičeno je 12 hiljada hektara kopna i 2 600 hektara morske površine. Na 41. zasijedanju UNESCO Komiteta za svjetsku baštinu koji je održan od 2. do 12. jula 2017. godine u Krakovu u Poljskoj kotorski bedemi su upisani na Listu svjetske baštine kao jedan od venecijanskih fortifikacionih sistema izuzetne važnosti. Na Konferenciji UNESCO-a koja je održana dana 16.12.2021. putem video formata odlučeno je da se na Reprezentativnoj listi nematerijalne kulturne baštine čovječanstva kao prvo nematerijalno dobro Crne Gore upiše Bokeljska Mornarica Kotor. Takođe, kao jedini fjord na Mediteranu, Boka Kotorska je 2000. godine uvrštena među 25 najljepših zaliva svijeta.

Na području Boke Kotorske tragovi ljudskog postojanja datiraju od najstarijih vremena. Arheološki nalazi potvrđuju naseljenost u kasnijim praistorijskim epohama (Spila iznad Perasta, Deletina pećina Dobrota, Brštanova pećina Risan, okapina Lipci). Prvi poznati doseljenici na ovom prostoru bili su Grci, onda su stigli Iliri (gradić Risan u III vijeku p.n.e. bio je prijestonica ilirske kraljice Teute), pa potom Rimljani. Za vizantijsku

vladavinu područjem Kotora, koja je počela propašću Zapadnog rimskog carstva 476. godine, vezuje se legendarno prispijeće moštiju maloazijskog mučenika Svetog Tripuna u Kotor 13. januara 809. godine kada su ih na gradskom pristanu primile ruke članova Bokeljske mornarice, drevne bratovštine pomoraca koja milenijum i 200 godina djeluje u kontinuitetu. Tada je, po predanju, prvi put odigrano Kolo Bokeljske mornarice koje se o gradskim slavama na kotorskim trgovima i danas igra. Svečevo tijelo otkupio je pobožni kotorski građanin Andrea Saracenis čime je Kotoru obezbijedio status srednjovjekovnog gradskog centra. Tokom vlasti srpske države Nemanjića (1185-1371) Kotor je imao povlašćeni status koji mu je omogućio razvoj trgovine sa zaleđem, a zna se da su u tom periodu ovdje obrazovani znameniti graditelji raške stilske škole poput fra Vite, neimara Dečana. Arhivski zapisi iz tog perioda, tačnije iz 1326. godine, spominju prve školovane ljekare (internistu i hirurga) i prvu apoteku. Iako je samostalnost grada Kotora ("tempora Catharinorum") činila ponosnim njegove stanovnike, grad se tokom tih trideset godina opirao nasrtajima okolnih velikaša – Balšića, Crnojevića, Hranića i drugih i nosio sa nizom ekonomskih teškoća. Na molbe gradske opštine Mletačka republika uzela je Kotor pod svoju zaštitu 1420. godine. Treba reći da je čvrstu pravnu osnovu srednjovjekovnoj kotorskoj komuni dao Statut grada Kotora štampan 1616. čija najstarija glava potiče iz 1301. godine. Cattaro (kako se tada grad zvao) bio je jedno od strateški važnih uporišta Venecije, pa je u velikoj bici kod Lepanta 1571. godine među 200 hrišćanskih brodova bila i galija "Sveti Tripun" pod zapovjedništvom kotorskog plemića kapetana Jeronima Bizantija. Nakon velikog zemljotresa 1667. godine počinje period baroknog procvata u kome svoju urbanu cjelinu zaokružuje grad Perast. Moćne peraške porodice tog vremena grade velelepne palate među kojima se ističu palate Zmajevića, Bujovića, Bronza, Smekja, Balović, Viskovića, dok u to vrijeme naš najveći barokni slikar Tripo Kokolja radi oslikavanje unutrašnjosti crkve na ostrvu Gospa od škrpjela pred Perastom. Tada jača i kapetanska Dobrota, a na Prčanju se gradi impozantni Bogorodičini hram. Nakon pada Mletačke republike Kotorom će vladati Austrijanci, pa potom Francuzi koji su za sobom ostavili Napoleonovo pozorište (1810), jedno od prvih na ovim prostorima. Velike sile nisu podržale ujedinjenje Boke Kotorske i Crne Gore 1813. godine te su Boku opet vratile u okrilje Austrije sve do stvaranja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. godine u čiji sastav ovaj primorski region ulazi kao dio crnogorske teritorije.

1.2. AKCENTI KULTURNE POLITIKE 2024. GODINE

Prema Odluci o Budžetu Opštine Kotor za 2024. godinu i u skladu sa trezorskim načinom poslovanja za 2024. godinu, sredstva za finansiranje programskih aktivnosti u kulturi planirana su u iznosu 1.364,880 eura i namijenjena su ne samo finansiranju kulturnih manifestacija, već i kulturno-umjetničkom stvaralaštvu u najširem smislu kao i podršci društvenim djelatnostima, podršku lokalnim udruženjima osoba sa invaliditetom shodno njihovim programima, na uslugu socijalne zaštite pomoć u kući za osobe sa invaliditetom, uslugu socijalne zaštite pomoć u kući za roditelje djece sa invaliditetom, za uslugu personalne asistencije, za savjetovalište za korisnike psihoaktivnih supstanci i njihove porodice, organizacija raznih društvenih događaja, štampanje knjiga koje se bave promocijom kulturnog i istorijskog nasljeđa Kotora, itd.). Realizacija i povlačenje finansijskih sredstava opredijeljenih za kulturu i podršku društvenim djelatnostima zavisice od realizacije prihodne strane Budžeta Opštine Kotor.

Kotor je grad koji tokom čitave godine ima kontinuitet u kulturnim programima sa kvalitetnim sadržajima. Kulturna djelatnost tokom 2024. godine realizovaće se kroz rad tri ustanove čiji je osnivač Opština Kotor i to JU Kulturni centar „Nikola Đurković“ , OJU „Muzeji“ Kotor i JU Katorsko pozorište za djecu i mlade kao i ustanove čiji je osnivač Država: Pomorski muzej Crne Gore i obrazovne ustanove. Njihovom aktivnošću, zalaganjem i trudom, brojem i kvalitetom kulturnih programa Kotor je prepoznat kao grad kulture i umjetnosti, koji se temelji na istorijskim i ambijentalnim vrijednostima i obilježjima.

Kultura predstavlja najvažniji faktor društvene i ekonomske zbilje kao nosilac inovacija, kreativne politike, kulturnog turizma i ekonomije. U narednom periodu uz bolju iskorišćenost gradskih resursa i potencijala grada, kulturna politika treba da bude sinhronizovana i jasno usmjerena ka utvrđenim kulturnim vrijednostima i standardima. Kotor predstavlja logističku i infrastrukturnu bazu za širenje kulture, kulturnih sadržaja i kulturnih vrijednosti. Kontinuiranim aktivnostima i intenzitetom primjene programa kao i sinergijskim učincima vjerujemo da će se kultura reformisati na nezaobilazan i atraktivan način.

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti, kao i do sada, nastavlja sa pružanjem redovne podrške ustanovama kulture, festivalima kako od značaja za Kotor tako i od nacionalnog značaja. Istovremeno, Sekretarijat podržava mnoga udruženja, društva, mjesne zajednice i pojedince u kulturnom stvaralaštvu i u promovisanju i

afirmaciji kulturnog nasljeđa. Takođe, Sekretarijat će i ove godine nastaviti uspješnu saradnju i pružiti podršku državnim institucijama u Kotoru za projekte koji promovišu kulturno nasljeđe Kotora. Sekretarijat će i ove godine pružiti podršku likovnim stvaraocima/teljicama i individualnim kulturnim stvaraocima/teljicama sa područja opštine Kotor. Nastaviće sa radom škole/kursevi crtanja, slikanja, keramike, plesa, koji će za naše sugrađane svih starosnih grupa biti besplatni. Podržaće se aktivnosti iz oblasti društvene brige o djeci, podsticanje obrazovnog rada i razvoj mladih talenata, unapređenje kulturno-umjetničkog amaterizma.

Na osnovu prispjelih prijava o manifestacijama/festivalima/kulturnim programima planiranim za 2024. godinu, Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti je sačinio pregled iz koga se vide finansijski izdaci za pojedine manifestacije/festivale/kulturne programe.

Detaljnije o kulturnim manifestacijama/festivalima/kulturnim programima možete pratiti u nastavku ovog dokumenta.

2. JU KULTURNI CENTAR NIKOLA ĐURKOVIĆ: PROGRAM I MANIFESTACIJE

2.1. ISTORIJAT

JU Kulturni centar Nikola Đurković Kotor osnovala je Opština Kotor 1968. godine u potrebi da ova ustanova bude centar kulturnog života grada. Naš kraj ima dugu tradiciju teatra koja, po nekim procjenama, seže čak u antičko doba. Imamo jasna svjedočanstva o razvoju dramske književnosti u Kotoru od književne forme plača preko prikazanja do same drame. Amaterske pozorišne trupe dugo su bile aktivne kada je, u vrijeme francuske okupacije početkom XIX vijeka, sazrela ideja o potrebi otvaranja pozorišta. Opštinske vlasti su tražile od francuske uprave da u Kotoru osnuje pozorište što je i odobreno 1808. godine. Francuske okupacione vlasti su za tu potrebu 1810. godine adaptirale zgradu stare vijećnice na Trgu od oružja i organizovale rad stalnog pozorišta, koje je najstarija pozorišna institucija u Crnoj Gori i jedna od najstarijih u regionu. Nacrt ovog pozorišta, poznatog pod nazivom Napoleonov teatar, čuva se u Istorijskom arhivu Kotor. U ovom pozorištu izvođene su muzičke i pozorišne predstave sve do osamdesetih godina XIX vijeka kada je moralo biti zatvoreno usljed dotrajalosti zgrade. Nakon Drugog svjetskog rata kulturni život u Kotoru je napredovao, te je 12.

februara 1949. godine osnovano Narodno pozorište koje je radilo narednih deset godina. Bilo je jedno od pet profesionalnih pozorišta u Crnoj Gori i u prosjeku imalo osam premijera godišnje. Malo se zna podatak da je Crna Gora u ono vrijeme imala najviše pozorišta u Evropi po broju stanovnika, a kotorskih osam premijera godišnje danas teško dostiže i Crna Gora. Narodno pozorište je zatvoreno 1958. i tada je nastupio period poluprofesionalnog rada u okviru Centra za opšte obrazovanje i kulturu Narodnog univerziteta Kotor. Do 1966. postavljeno je dvadesetak komada u pozorišnoj dvorani rađenoj po projektu čuvenog arhitekta Dragiše Brašovana, pionira moderne arhitekture. Zgrada pozorišta (nekada mletačka vojna bolnica) renovirana je nakon zemljotresa 1979. godine, pa je ova kulturna ustanova tada dobila izgled koji danas ima. Kulturni centar ima obavezu da amaterskom sektoru pruži tehničku i stručnu pomoć za rad i djelovanje. JU Kulturni centar saraduje sa NVO sektorom i pruža mu podršku u projektima od interesa za građane Kotora. JU Kulturni centar će i ubuduće, uz primjenu savremenih programskih iskustava i standarda, realizovati programe u skladu sa normativnim aktima Osnivača. Obaveza ove institucije jeste da unaprjeđuje koncept kulturne ponude u interesu građana.

KINO BOKA je jedan od rijetkih bioskopa u Crnoj Gori u državnom/opštinskom vlasništvu. Rad ove organizacione jedinice unaprijeđen je nabavkom nove digitalizovane opreme u 3D tehnologiji po osnovu Ugovora o sufinansiranju projekta digitalizacije kina zaključenog između Opštine Kotor, Ministarstva kulture Crne Gore i JU Filmski centar Crne Gore. Tokom 2024. godine Kino "Boka" će svakodnevno imati filmske projekcije najnovijih svjetskih hitova sa raznovrsnim žanrovskim ostvarenjima. Planirano je prikazivanje oko 250 filmova kako igranih tako i dokumentarnih sa približno 700 projekcija.

U GRADSKOJ GALERIJi izlagali su poznati slikari sa naših i regionalnih prostora: Vojo Stanić, Dado Đurić, Vojo Tatar i drugi. Svake godine, povodom Dana oslobođenja Kotora, u Gradskoj galeriji se organizuje izložba pod nazivom Koterski vizuelni umjetnici koja predstavlja pregled likovnog stvaralaštva u našem gradu i na kojoj biva proglašen najbolji rad nastao u Kotoru u toj kalendarskoj godini. Gradska galerija u 2023. godini planira pripremu 12 izložbi samostalnih i 2 kolektivne izložbe akademskih umjetnika. Takođe, Gradska galerija planira i ove godine priprema VII internacionalni likovni festival – Festival svjetlosti "Zasjaće palaci", koji će se održati od 21-22. Juna na Trgu od Oružja.

GRADSKA BIBLIOTEKA i ČITAONICA osnovana je 1952. godine kao samostalna ustanova kulture koja baštini viševjekovnu tradiciju organizovanja i postojanja biblioteka i čitaonica u Boki. Međutim, već u maju 1964. godine Biblioteka je pripojena Centru za kulturno-prosvjetnu djelatnost, danas JU Kulturnom centru Nikola Đurković. Automatizacija bibliotečkih servisa, u skladu sa savremenim tokovima bibliotečkog poslovanja, jeste prioritet Gradske biblioteke i čitaonice Kotor i za 2024. godinu. Tokom 2024. godine planirano je da Gradska biblioteka i čitaonica organizuje književne večeri i promocije naslova iz književne produkcije iz zemlje i iz regiona.

RAD SA DJECOM I MLADIMA

Tokom 2024. godine u radu sa djecom i mladima planirano je organizovanje sadržajno bogatih i raznovrsnih programa: kreativno-edukativnih radionica, radionice za djecu i roditelje , promocija, predavanja za djecu i mlade, tribina.

2.2. TRADICIONALNI ZIMSKI KARNEVAL

Tradicionalni zimski karneval kao viševjekovna manifestacija ima za cilj povezivanje kulturne baštine i turističke ponude, ukazivanje na bogato kulturno nasljeđe i kulturne manifestacije na području Boke, kao i promociju Kotora i Crne Gore. Manifestacija predstavlja bogatstvo duha i umijeća kako karnevalista ovog kraja, tako i gostiju iz zemlje i inostranstva. U njoj učestvuju sve starosne i socioprofesionalne kategorije stanovništva, grupisane prema svojim interesovanjima, kulturnim i stvaralačkim potrebama i mogućnostima. Ovogodišnji Tradicionalni zimski karneval održaće se 25. februara 2024. godine.

2.3. BOKELJSKA NOĆ

Bokeljska noć datira s kraja 19. vijeka kada je Kotor bio pod vlašću Venecije. Tada je počela da se organizuje kao Venecijanska noć po uzoru na znamenitu Venecijansku feštu. Tek kasnije, početkom 20. vijeka, preimenovana je u Bokeljsku noć i, uz prekide za vrijeme ratova, održava se sve do danas. Uprava za zaštitu kulturnih dobara je 3. jula 2013. godine donijela rješenje kojim se ovoj tradicionalnoj manifestaciji takmičarskog karaktera utvrđuje status nematerijalne baštine.

Bokeljska noć održava se u akvatorijumu Kotorskog zaliva. Osvijetljena povorka od blizu 100 plovila, od kojih preko 50 ukrašenih, te večeri defiluje morem ispred kotorskog Starog grada i pravi tri đira (kruga). Na kraju trećeg počinje veliki vatromet, a najljepše ukrašene barke, po odluci žirija, dobijaju vrijedne novčane nagrade. Maskirane barke nose zanimljive poruke, pričaju priču o raznim događajima, pojavama u društvu, gradu i državi, obično na šaljiv ili sarkastičan način što se jasno može naslutiti i iz njihovog naziva. To je jedna vrsta karnevala na vodi, u kojoj glavnu ulogu imaju, svake godina iznova, dekorisane barke i brodice, iluminirajući efekti i igra svjetlosti u avgustovskoj noći.

Bokeljska noć se održava pretposljednje subote avgusta. Bokeljska noć biće održana pretposljednje subote avgusta - 24. avgusta 2024. godine.

3. OJU MUZEJI KOTOR: ISTORIJAT I PROGRAM

Opštinska javna ustanova Muzeji Kotor je savremena kompleksna ustanova koja kao izdvojene jedinice ima Muzej grada Perasta, Galeriju solidarnosti, Istorijski muzej Kotor i arheološki lokalitet Rimski mozaici. Osnovna djelatnost ove muzejske ustanove obuhvata sakupljanje, čuvanje, zaštitu, istraživanje, stručnu i naučnu obradu, dokumentovanje, sistematizaciju u zbirke, prezentaciju i valorizaciju muzejskog materijala. Muzeji obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom među kojima i pripremanje stalnih, povremenih i pokretnih izložbi, izdavanje stručnih kataloga, publikacija i kopija važnih eksponata umjetničkog, kulturno-istorijskog i naučnog karaktera, otkupa, poklona, legata i sličnog, vođenje evidencije muzejskog materijala, uključujući i vrijedna djela iz oblasti umjetnosti koja se nalaze u svojini građana/ki i pravnih lica, pružanje stručne pomoći za obradu i zaštitu tog materijala, organizovanje naučnih skupova, predavanja, seminara i sličnih oblika rada, organizovanje posjeta

obrazovnog karaktera, kao i ulaganje u dostupnost muzejskog materijala naučnim radnicima, učenicima/ama i studentima.

OJU Muzeji Kotor čine zasebne jedinice: Muzej grada Perasta, Istorijski muzej Kotor (Lapidarijum i Crkva sv. Pavla), Galerija solidarnosti i arheološki lokalitet Rimski mozaici.

MUZEJ GRADA PERASTA je muzej kompleksnog tipa smješten u palati Bujović u Perastu. Raspolaze muzejskim materijalom koji je uglavnom sakupljen na području Perasta. Muzej grada Perasta u svom sastavu ima sljedeće zbirke koje su sačinjene od ostavština peraških porodica sa posebnim akcentom na porodicu Visković: Štafelajno slikarstvo, Savremeno slikarstvo, Oružje, Tekstil, Mobilijar, Notafilija, Numizmatika, Stara štampana knjiga, Arhiv, Faleristika, Ukrasni predmeti, Upotrebni predmeti, Alat, Nakit, Makete brodova, Muzički instrumenti, Navigacioni instrumenti, Brodska oprema, Kartografija, Fotografija, Kamena plastika, Zastave, Vizit-karte, Ikone i religijski motivi, Pečati. Zbirke muzejskog fonda sa 3.359 predmeta predstavljaju neprocjenjivo bogatstvo u prezentovanju kulturne prošlosti Perasta i Boke Kotorske od XV do XX vijeka.

ISTORIJSKI MUZEJ KOTOR je definisan Statutom OJU "Muzeji" iako još nije zaživio. U pitanju je muzej kompleksnog tipa – raspolaze muzejskim materijalom koji obuvata arheološku zbirku nekadašnjeg gradskog lapidarijuma i nalaze sa arheoloških lokaliteta u Risnu i Grblju (Mala i Velika gruda). Muzej ima stalnu postavku u Crkvi Svetog Mihaila u Starom gradu Kotoru, gdje je smješten lapidarijum, kao i u Crkvi Svetog Pavla, gdje je do 2019. godine bio izložen dio arheoloških nalaza sa lokaliteta Mala i Velika gruda.

CRKVA SVETOG PAVLA se nalazi u središnjem dijelu Starog grada Kotora, sjeveroistočno od katedrale svetog Tripuna. Crkvu je 1263. godine podigao Pavle Bari sa ženom Dobrom o čemu svjedoči sačuvani ktitorski natpis na zapadnoj fasadi. Danas se u Crkvi svetog Pavla nalazi jedna od najreprezentativnijih sala u regionu. Opremljena je savremenom tehnikom sa funkcionalnim osvjetljenjem i ozvučenjem, kao i liftom i toaletom prilagođenim za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću.

GALERIJA SOLIDARNOSTI se nalazi u prizemlju reprezentativne renesansno-barokne palate Pima iz druge polovine XVII vijeka, a smještena je na Trgu od brašna (od pošte) u Starom gradu. Galerija je osnovana 1981. godine. Umjetnička zbirka broji 370 likovnih djela (slika, grafika, crteža i skulptura), a ovaj umjetnički fond u znak solidarne podrške dodijeljen je Kotoru nakon katastrofalnog zemljotresa 1979. godine. Fond je 2013. obogaćen donacijom od 40 umjetničkih fotografija splitskog autora Željka Jovića koje su nastale u Kotoru poslije zemljotresa.

RIMSKI MOZAICI - Arheološki lokalitet "Rimski mozaici" ostatak je rimske vile sa mozaicima u Risnu iz II vijeka nove ere i predstavlja izuzetno značajno kulturno dobro, te jedan od najuočljivijih mozaičkih kompleksa iz perioda Starog Rima u Crnoj Gori, ali i širem prostoru. Imajući u vidu značaj ovog kulturnog dobra, nesumnjiva je potreba njegove konstantne zaštite i unaprjeđenja uslova za valorizaciju u svakom pogledu. Akcenti rada OJU "Muzeji" Kotor tokom 2024.godine baziraju se na radionicama, kampanja, izdavaštvu od kojih ćemo navesti:

Radionica za izradu suvenira

Nakon adaptacije prostora na broju 313 u Starom gradu i sprovedene obuke koju je vodio akademski slikar Čeda Petrović, prišlo se izradi prve generacije suvenira OJU „Muzeji”. Većinom su je činili suveniri od recikliranog papira koji su predstavili istaknute motive predmeta Arheološke zbirke i fonda Muzeja grada Perasta. Za reciklažu je korišćen papirni otpad sakupljen u našim poslovnim prostorijama, a sa ovom praksom planiramo da nastavimo u 2024. godini. Pored suvenira od recikliranog papira i prošlogodišnjih linija „Domicijan u Kotoru” (katalozi izložbe „Domicijan u Kotoru”, vino, majice, rokovnici, magneti, cegeri), „Galerija solidarnosti” (monografija „Galerija solidarnosti”, razglednice, cegeri i rokovnici sa motivima slika iz fonda Galerije solidarnosti) i linija „Kotorske legendice” (knjiga „Kotorske legendice”, cegeri, majice, magneti), u planu je izrada i novih suvenira koji će promovisati zbirke, nove kampanje i knjige „Muzeja”.

Suvenirske linije koje dopunjuju dalju promociju knjige „Arheologija za najmlađe” i izložbe „Buđenje ranobronzanog princa” biće prioritet u 2024. godini. Od posebnog značaja za nas je ponuda pozlaćenog nakita koji je rađen po ugledu na praistorijski zlatni nakit nađen u grbaljskom tumulu Velika gruda.

Kampanja „Digitalno rimsko doba”

OJU „Muzeji” su sredinom decembra 2022. godine započeli, a u 2023. godine nastavili skeniranje Rimskih mozaika u Risnu kako bismo tokom 2024. godine došli do jednog od zacrtanih ciljeva: 3d modela visoke tačnosti i digitalne rekonstrukcije objekta vile u čijem okviru su mozaički spomenici. Digitalno oživljavanje ovog arheološkog lokaliteta pomoći će stvaranju jasnije slike o njegovom originalnom izgledu, neposrednom pejzažu oko rimske vile i životu i kulturi Rimljana u Risnu i Boki Kotorskoj. Nakon izrade digitalnih rekonstrukcija, naša muzejska ustanova će najprije upotpunjeni obilazak Rimskih mozaika ponuditi kotorskim školama kako bi učenici/e ubuduće na savremen način bili/e u prilici da saznaju i uče o istoriji ovog kraja i našem kulturnom nasljeđu. Simulacija rimskog doba i originalnog izgleda rimske vile u Risnu pružiće dodatni kvalitet ukupnoj ponudi koju naša organizaciona jedinica priprema u turističkoj sezoni i van nje.

Kampanja „Praistorijski čovjek Boke”

Opštinska javna ustanova „Muzeji” Kotor će tokom 2024. godine nastaviti i dopuniti kampanju „Praistorijski čovjek Boke” i rad na projektu „Buđenje ranobronzanog princa” u namjeri da javnosti predstavi, na osnovu arheoloških nalaza iz obližnjih Male i Velike grude, praistorijskog čovjeka ovog kraja, njegovo stanište, izgled, navike i grobno mjesto (oko 3000 g. p.n.e). U tom cilju posebno je značajna izložba „Buđenje ranobronzanog princa” u Crkvi Svetog Pavla čija će postavka biti dopunjena prije turističke sezone 2024. godine. Praistorijski tumuli Mala i Velika gruda u Grbaljskom polju predstavljaju mjesto pokopa uticajnih vladara koji su sahranjeni sa svim insignijama vlasti i moći svjedočeći o jednom za nas još uvijek nedovoljno istraženom periodu. Plemenski prvaci koji su sahranjeni pod velikim zemljanim humkama predstavljaju jedan od najpoznatijih primjera bronzanodopskih sahrana na evropskom kontinentu. U grobnicama prvih vladara ovog prostora pronađeno je oružje, nakit, keramičke posude a posebno se izdvajaju predmeti ceremonijalnog karaktera (zlatni bodež i srebrna sjekira). U okviru ovog projekta su već započeta 3D skeniranja pokretnih nalaza i kompletirana je digitalizacija nalaza sjekire od elektruma bodeža (od zlata), zatim keramičke posude iz Male grude, te bronzanog noža i sekire i keramičkom posudom iz Velike grude..

Kampanja „Pravac muzej” (Dječja nedjelja)

„Pravac muzej“ – naziv je kampanje kojom Opštinska javna ustanova „Muzeji” Kotor obilježava Dječju nedjelju, planetarnu manifestaciju u slavu djeteta. Kampanja podrazumijeva animiranje najmlađe publike za obilazak gradskih muzeja i nova saznanja o kulturnom nasljeđu ljudi ovog kraja.

U okviru kampanje „Pravac muzej”, naša muzejska ustanova se prevashodno oslanja na uspješnu saradnju sa kotorskim osnovnim školama i Resursnim centrom za sluh i govor „Dr Peruta Ivanović”.

Kampanja „Stara vještina za novo doba”

Vještina izrade dobrotске čipke zaštićeno je nematerijalno kulturno dobro Crne Gore čiju održivost i vitalnost edukativnim radionicama pomažu „Muzeji”. Kampanja „Stara vještina za novo doba” najprije podrazumijeva ciklus periodičnih radionica izrade dobrotске čipke pod vođstvom Nadežde Nade Radović, nositeljke i čuvarke vještine izrade dobrotске čipke, a potom izložbe radova urađenih na radionicama te izradu promotivnih filmova i priloga. Dobrotска čipka je dobila naziv po naselju Dobrota, stigla nam je iz Italije i svakako je rezultat prožimanja različitih tehnika izrade čipke na prostorima istočnog i zapadnog Sredozemlja i zapadne Evrope. Vještina izrade dobrotске čipke, kao nematerijalno kulturno dobro od nacionalnog značaja, prije svega mora da bude živa i održiva. Animiranjem lokalnog stanovništva da usvoji vještinu izrade dobrotске čipke zatvara se krug čuvanja, podrške i obnavljanja života ovog plemenitog nematerijalnog kulturnog dobra.

Kampanja „Stara vještina za nove generacije”

U radionicama izrade čipke tokom 2023. godine učestvovalo je nekoliko učenica kotorskih škola, a tokom 2024. godine je u planu da se animiranjem i obukom mladih osnaži vještina izrade dobrotске čipke kao zaštićena nematerijalna kulturna baština Crne Gore.

Kampanja „Porodični vikend u muzeju”

Opštinska javna ustanova „Muzeji” Kotor planira da posebnom ponudom stimuliše porodice da vikendom obilaze muzeje, a posebno naše organizacione jedinice. Pored besplatnog ulaza i stručnog vođenja, kampanja podrazumijeva porodično učešće na radionicama (likovna, arheološka) i u igrama (Muzejska potraga za blagom).

Izdavačka djelatnost

OJU „Muzeji” tokom 2024. godine planiraju da objave drugi dio knjige „Kotorske legendice” u kojoj će na djeci prilagođen način biti predstavljen niz manje poznatih legendi našeg kraja.

„Možemo li napolje” – naziv je publikacije koja ilustrovano javnosti predstavlja najčešće dječje igre koje se pamte u Kotoru i našem kraju. Dok su gradski trgovi i naselja nekada bili puni djece koja se igraju, danas to nije česta slika, pa nam je namjera da od zaborava sačuvamo poznate igre i djecu animiramo da se više druže na svježem zraku, bez upotrebe mobilnih telefona i računara.

4. JU KOTORSKO POZORIŠTE ZA DJECU I MLADE

Budućnost oličena u djeci i mladima i kultura kao veoma značajan element održivog razvoja treba da egzistiraju u stalnoj i jakoj vezi. Drugim riječima, kultura i umjetnost stvaraju neophodne uslove za socijalnu koheziju, individualni razvoj i kreiranje kritičkog mišljenja o spoljnjem svijetu, zbog čega je esencijalno važno da djeca i mladi budu redovno u kontaktu sa umjetnošću i kulturom, bilo kao publika ili kreatori. Umjetnost za djecu i mlade omogućava uticaj na sistem vrijednosti koji se tek formira.

Ciljevi i zadaci Kotorskog pozorišta za djecu i mlade proizilaze iz težnje da se kroz djelovanje ove institucije crnogorsko pozorište za djecu i mlade integriše u kontekst savremenog evropskog pozorišta za mladu publiku, i to promjenom dominantne paradigme pozorišta za mladu publiku u zemlji, repertoarski i organizaciono. Pozorište za djecu i mlade u Kotoru će biti centar kulturnog života djece i mladih ne samo u Kotoru, nego će se iz njega širiti ideje i inicijative koje će direktno uticati na razvoj pozorišta za djecu i mlade u cijeloj Crnoj Gori. Takođe, pozorište će inicirati različite

oblike saradnje sa vodećim pozorištima za mladu publiku u regionu, ali i u Evropi. Između ostalog, ovo podrazumijeva aktivno učešće u radu relevantnih svjetskih mreža i asocijacija i učešće u evropskim kulturnim saradničkim projektima.

Osnovne djelatnosti pozorišta su sopstvena produkcija i izvođenje predstava, organizacija izvođenja gostujućih predstava, kao i priprema i organizacija Festivala pozorišta za djecu. Dopunske djelatnosti pozorišta činiće različiti edukativni programi (razvoj publike), izdavaštvo i istraživačko-dokumentaciona djelatnost.

Edukativni programi pozorišta biće namijenjeni djeci i mladima (uključujući i djecu i mlade iz ranjivih i marginalizovanih grupa); odraslima kao glavnim posrednicima koji dovode djecu u pozorište (bilo individualno ili organizovano), te pozorišnim profesionalcima u svrhu usavršavanja na polju pozorišta za djecu i mlade.

Radionice namijenjene djeci i mladima uključivaće:

- dramski i plesni studio, u svrhu oslobađanja kreativnog potencijala mladih generacija, ali i kreiranja originalnih scenskih ostvarenja;
- radionice iz oblasti dramskog pisanja, lutkarstva, likovno-scenskih izraza, scenske muzike i novih medija u pozorištu;
- radionice usmjerene ka povećanju znanja o osnovnim elementima pozorišne umjetnosti, što će upotpuniti doživljaj gledanja predstava i povećati znanja mlade publike o osnovnim elementima interpretacije i prosuđivanja pozorišne umjetnosti, te povećati sposobnosti djece za artikulaciju (usmenu i pisanu) mišljenja o pozorišnoj umjetnosti;
- pripremu za gledanje predstava i susrete – razgovore sa umjetnicima, kritičarima, psiholozima i slično nakon izvođenja predstava.

Kotorsko pozorište za djecu i mlade baviće se izdavačkom djelatnošću, pri čemu će na urednički osmišljen način izdavati:

- dramske tekstove namijenjene djeci i mladima;
- teorijske i stručne tekstove iz oblasti pozorišta za mladu publiku;
- udžbenike i priručnike iz oblasti dramske i sceneke pedagogije.

Istraživačka djelatnost Kotorskog pozorišta za djecu i mlade odnosiće se na podsticaj i podršku istraživanjima koja bi rezultirala naučnim radovima iz oblasti teatrologije i historiografije pozorišta za djecu i mlade, te iz oblasti dramske pedagogije. Takođe, istraživačka djelatnost podrazumijeva i organizaciju naučnih skupova različitih formata iz ovih oblasti.

Kotorsko pozorište za djecu i mlade će se, osim primarne djelatnosti pripremanja i javnog izvođenja scenskih djela, povremeno baviti i realizacijom projekata i programa koji pripadaju drugim oblastima savremenog kulturno-umjetničkog stvaralaštva za djecu i mlade (recimo, filmski i muzički program, izložbe iz sfere vizuelnih umjetnosti, promocije knjiga).

XXXII Festival pozorišta za djecu tradicionalno će se održati početkom jula 2024. godine.

5. POMORSKI MUZEJ CRNE GORE KOTOR: ISTORIJAT I PROGRAM

Pomorski muzej Crne Gore u Kotoru nastao je postepenim razvitkom prvobitne zbirke bratovštine Bokeljska mornarica utemeljene oko 1880. godine, koja je od 1900. godine otvorena za javnost. Zbirka je 1938. godine preuređena na prvom spratu sadašnje muzejske zgrade da bi nakon završetka Drugog svjetskog rata (1949-1952) barokna palata plemićke porodice Grgurina iz XVIII vijeka bila restaurirana i adaptirana za potrebe Pomorskog muzeja. Katastrofalni zemljotres 15. aprila 1979. godine prekinuo je redovnu djelatnost Muzeja i zgrada je pretrpjela znatna oštećenja, ali su od 1982. do 1984. obavljani sanacioni, konzervatorski i restauratorski radovi, pa je Muzej nakon petogodišnjeg perioda obnove nastavio sa radom.

Uspješna saradnja Pomorskog muzeja Crne Gore i Opštine Kotor, započeta prije dvije godine, nastaviće se i ove godine. Opština će, kroz Program kulturnih manifestacija i podrške društvenim djelatnostima za 2024. godinu, podržati projekte Pomorskog muzeja i to: štampanje knjige “Crkve grada Kotora - od Sv Klare do crkve Sv Nikole” autorke Radojke Abramović; reizdanje knjige “Vilom Velebita po Levantu” autora Predraga V. Kovačevića; izložba “Bitka kod Lepanta” autora Andrije Maurovića i manifestacija “Podvodni kulturni predjeli Crne Gore”.

Autorka Radojka Abramović je u prethodnoj knjizi obradila 6 romaničkih crkava. Kotor, grad specifične arhitekture, sa urbanim jezgrom pozicioniranim unutar zidina, posjedovao je, prema pominjanju u dvije najstarije sačuvane knjige zvanične kancelarije kotorskog notarijata iz perioda od 1326. do 1337 godine, ukupno 17 crkava i samostana, u koje se ubraja i 6 obrađenih romaničkih crkava. Od nestalih crkava preostali su zapisi u arhivskim dokumentima, temelji ili tragovi, a neki od njih su pronađeni tokom arheoloških istraživanja, naročito nakon zemljotresa iz 1979. godine. Na njihovo nestajanje, ili sasvim izmijenjen izgled, uticali su brojni faktori – ratovi,

napadi i opsade, zemljotresi, pohare, požari i razne bolesti. Najveći broj crkvenih građevina i samostana devastiran je odlukom francuskih okupacionih vlasti (1807-1814. godine). Danas se očuvalo svega 15 crkvenih objekata, a 17 se vode kao sasvim nestali i prepoznaju se jedino putem arhivskih dokumenata. Od postojećih crkava, samo 8 crkava (sa crkvom Sv Josipa koja je zatvorena do konačne sanacije) su u sakralnoj funkciji, a preostalih 7 promijenile su svoju funkciju te su revitalizacijom dobile sasvim druge namjene. Cilj ovog rada je da se obrade preostale kotorske crkve sa akcentom na njihovu arhitekturu, ali i crkveni mobilijar i cjelokupno pokretno blago unutar njih. Ono što su nekada predstavljale biskupske vizitacije, gdje su popisivani crkveni inventari i stanje crkava, danas je literatura ovoga tipa. Na osnovu ovog uvida u stanje crkava pružaju se podaci o njihovom trenutnom stanju očuvanosti, izgledu i namjeni.

“Vilom Velebita po Levantu” autora Predraga V. Kovačevića predstavlja vrijedno svjedočanstvo o pomorskom školstvu, pomorskim vještinama i o samom školskom brodu Vila Velebita. Ovo školsko putovanje je svjedočanstvo jednog minulog vremena, način edukacije budućih pomoraca i testiranja njihovih pomorskih vještina i izdržljivosti. Putovanje počinje 27. juna a završava 25. jula 1935. godine. Na brodu su bila ukrcana 43 učenika Pomorskog tehnikuma iz Kotora. 1935. godine ovu publikaciju je izdao Narodni univerzitet Boke Kotorske na osnovu članaka koji su objavljeni u Glasu Boke a štampan u Bokeškoj štampariji u Kotoru. Imajući u vidu da je sačuvan veoma mali broj primjeraka ovog putopisa, isti zaslužuje reizdanje u 2024. godini, odnosno 89 godina nakon prvog i jedinog izdanja.

Bitka kod Lepanta u ilustracijama Andrije Maurovića naziv je izložbe koja u osnovi sadrži 17 ilustracija poznatog slikara i crtača koji su objavljeni u glasniku udruženja “Jadranska straža” u periodu od jula 1938. godine do 1939. godine. Crteži tematski prate tok dešavanja prije i tokom Lepantske bitke. Objavljenih 17 ilustracija su uvod u dramatizovani tekst o Lepantskoj bici, potpisan pseudonimom P.Chack, a objavljen u Jadranskoj straži u navedenom periodu. Postavljanjem ove izložbe odaje se počast svim Kotoranima koji su stradali u bici kod Lepanta prije 452 godine, ali i proslavljenim crtaču i slikaru Andriji Mauroviću koji je rođen u Kotoru.

Manifestacija “Podvodni kulturni predjeli Crne Gore” ima za cilj da promoviše atraktivnu podvodnu kulturnu baštinu Crne Gore, tehnologije i nauke za istraživanje podmorja integrišući ih sa maritimnim kontekstom grada Kotora. Manifestacija podržava implementaciju UNESCO inicijativa prema podvodnoj kulturnoj baštini i podržana je od UNESCO Sekretarijata za podvodnu kulturnu baštinu. Podvodni

kulturni predjeli Crne Gore 2024. će se sastojati od otvorene izložbe, privremene izložbe u Pomorskom muzeju, podvodne izložbe na gradskom bazenu u Kotoru, filmskih projekcija, predavanja i radionica. Tema manifestacije u 2024. Godini će biti ronjenje kao najbitnija vještina za istraživanje podvodne kulturne baštine, ali i kao turistička aktivnost koja omogućava posjetu istorijskim lokalitetima na dnu mora. Otvorena izložba o ronjenju i istoriji ronjenja u Crnoj Gori će se održati u starom gradu na trgu ispred Pomorskog muzeja Crne Gore. Izložba će obraditi temu na osam atraktivno dizajniranih dvojezičnih panela. U Pomorskom muzeju će biti privremena izložba vrijednih predmeta vezanih za istoriju ronjenja iz privatne kolekcije Dragana Gačevića. Na gradskom bazenu u Kotoru će biti organizovana podvodna izložba fotografija podvodne kulturne baštine Crne Gore. Posjetoci će nakon kratkog kursa ronjenja sa instruktorima ronilačkog centra Adriatic Blue bezbjedno zaroniti u bazen i pogledati fotografije potonulih brodova, ali i čuti njihove priče tokom kratke ronilačke obuke. Premijerno će biti prikazana regionalna i svjetska filmska ostvarenja na temu podvodne kulturne baštine. Najnovje regionalne publikacije i monografije će biti predstavljene publici. Kroz radionice posjetoci će moći da nauče više o izgradnji maketa potonulih brodova. WRECKS4ALL soba virtuelne realnosti će u Pomorskom muzeju biti otvorena za posjete u okviru manifestacije.

6. MANIFESTACIJE / FESTIVALI

6.1. KOTOR ART - DON BRANKOVI DANI MUZIKE

Festival od 2008. godine nosi naziv Kotor Art - Don Brankovi dani muzike u znak sjećanja na prvog počasnog predsjednika Kotor Arta don Branka Sbutegu. Sbutega se Festivalu pridružio 2003. i sve do smrti 2006. godine snažno podržavao i kanalisao njegove aktivnosti.

Međunarodni festival KotorArt, proglašen manifestacijom od posebnog značaja za kulturu Crne Gore od strane Vlade Crne Gore, jedan je od najvećih i najznačajnijih festivala umjetnosti u državi i regionu. Od svog osnivanja 2002. godine fokusiran na umjetničku muziku, a od 2009. godine i na brojne druge umjetničke discipline, KotorArt više od dvadeset godina obogaćuje kulturnu ponudu Kotora i Crne Gore, čineći grad i državu prepoznatljivim u zemlji i šire po ekskluzivnosti i vrhunskom umjetničkom i

produkcijom kvaliteta svojih programa. KotorArt je dio kotorskog i crnogorskog kulturnog identiteta, uživa međunarodni ugled, okuplja svjetske umjetnike i svojim kvalitetom i raznolikošću privlači široki dijapazon publike. Festival stvara nemjerljive benefite za ekonomski i kulturni razvoj Boke Kotorske i promociju Kotora u inostranstvu, i jedan je od ključnih činilaca koji brendiraju Kotor i Crnu Goru kao neizbježne destinacije sa bogatom kulturnom ponudom. Svakog ljeta festival okuplja impresivan broj međunarodnih umjetnika, a sa programima na brojnim ambijentalnim lokacijama u Kotoru i širom Boke privlači veliki broj posjetilaca, kao i značajan interes medija i pratilaca na društvenim mrežama. Programi KotorArt Don Brankovih dana muzike njeguju tradiciju; poštuju i umjetnički nadograđuju kulturno nasljeđe; ali i promišljaju savremene tendencije umjetničke produkcije. Pored ljetnjeg perioda, kroz razne projekte, radionice, predavanja, izdavaštvo, KotorArt proširuje aktivnosti na vansezonski period i daje svoj doprinos cjelogodišnjem kulturnom životu.

Glavni festivalski program Međunarodnog festivala KotorArt 2024. godine planiran je od 13. jula do 14. avgusta. Pored Don Brankovih dana muzike, koji predstavljaju najveći i najvidljiviji programski segment KotorArta, planiramo da ponovo uspostavimo nekoliko umjetničkih disciplina, tačnije da obogatimo i diverzifikujemo program festivala u cilju veće vidljivosti festivala na lokalnoj i međunarodnoj umjetničkoj sceni, kao i raznovrsnije ponude za publiku. Tako je planirano da uz muzičke programe, koji bi bili podijeljeni na nekoliko već prepoznatljivih segmenata poput KotorArt talenata, KotorArt akademije, Pjace od džeza, uvedemo i Pjacu od knjige, ali i novi-stari segment KotorArt teatar. Planirani program dvadeset trećeg po redu KotorArta uključuje preko 100 programa - 30 glavnih programa i više od 80 nastupa u okviru pratećeg programskog segmenta Luke umjetnosti. Na svečanom otvaranju KotorArta, kojim se već tradicionalno obilježava Dan državnosti i kojim otpočinju muzički programima festivala koncertom ispred Katedrale Sv. Trupuna, zajedničkim snagama Sarajevska filharmonija i hor Opere Narodnog pozorišta Sarajevo izvešće jedno od najpopularnijih kompozicija, Carminu Buranu Carla Orffa, pod upravom Roberta Homena. Koncert će biti omaž istaknutom Kotoraninu, nekadašnjem direktoru Sarajevske filharmonije i Opere Hrvatskog narodnog kazališta Split, dirigentu koji je ostavio neizbrisiv trag u razvoju muzičkog života Sarajeva sedamdesetih i osamdesetih godina XX vijeka. Muzički dio programa će biti dopunjen kratkim dokumentarnim filmom u produkciji Radio-televizije Crne Gore, životu i djelu Mira Homena. Naredno izdanje KotorArta biće svojevrsni praznik za sve ljubitelje klavira, kada je planirano da po prvi put svoja izvođačka umijeća kotorskoj publici predstavi i legenda pijanizma Elizabet Leonskaja.

Takođe, prava poslastica u pijanističkom svijetu biće premijerno predstavljanje autorskih kompozicija Kemala Gekića, kao i autentično/inovativno tumačenje Bahovih Goldberg varijacija u izvođenju našeg Kotorarina, Ratimira Martinovića. Planirana je realizacija nekoliko koncerata većih instrumentalnih sastava. Jedan od njih je novoformljeni orkestar KotorArt talenata, sačinjen od mladih muzičara koji su tokom prijedhodne dvije decenije bili dio programa KotorArt talenti. Kao solista nastupiće mladi, perspektivni pijanista, Nemanja Radulović. U saradnji sa Fondacijom ME&US planiran je zajednički nastup crnogorskih i američkih muzičara, sa nazivom ME&US orkestar, koji će nastupiti pod palicom dirigenta Nira Kabaretija, sa solistom violinistom Gilles Apap-om. U okviru festivalskog projekta podržanog od Evropske unije, Orkestar mladih Zapadnog Balkana, koji je pod dirigentskom palicom Desara Sulejmanija prethodne dvije godine nastupio na Festivalu, 2024. godine odabrao je Crnu Goru i Cetinje kao mjesto za rezidenciju orkestra, u kome će se mladi muzičari iz cijelog regiona okupiti i pripremati koncertni program za novu turneju po Evropi, a koji će premijerno biti izveden na KotorArtu. Na programu festivala je takođe planiran nastup vokalnog ansambla Collegium Musicum, na programu Darina Regula, posvećenom Darinki Matić Marović. Saradnja sa Italijanskim kulturnim centrom i ambasadom Italije, koja je do sada realizovana kroz nastupe renomiranih, svjetski poznatih sastava specijalizovanih za muziku baroka, ansambla Akademija Bizantina i ansambla Mare Nostrum, nastavlja se i na XXIII KotorArtu. U planu je gostovanje baroknog ansambla iz Venecije, kao i autentičnog world music sastava koji izvodi muziku tarante, kombinujući etno muziku, rok i džez, praćenu karakterističnim plesom. Programski serijal KotorArt talenti za cilj ima da mladim muzičarima omogući redovno prisustvo na koncertnoj pozornici, sticanje novih iskustava, kao i da pospiješi promociju budućih vrhunskih lokalnih, nacionalnih i međunarodnih izvođača umjetničke muzike. Pored predfestivalnog Muzičkog maratona i koncerta na kome učstvuju bivši KotorArt talenti i mladi Nemanja Radulović, u okviru serijala KotorArt talenti u planu je i realizacije koncerta trojice violinista, Milutina Radulovića, Viktora Hutera i Luke Perazića, koji će izvesti sve sonate i partite za solo violinu Johana Sebastijana Baha. Svjetski dan muzike, koji se obilježava 21. juna, planiramo u okviru već tradicionalnog „predtakta“ festivala, da obilježimo velikim Muzičkim maratonom, na kome će se predstaviti odabrani učenici bokeških muzičkih škola i studenti Muzičke akademije iz Cetinja, takođe u okviru serijala KotorArt talenti. KotorArt će i naredne godine nastojati da priredi raznovrsne programske sadržaje namjenjene najmlađoj publici. Tako će

ansambl Visoko C izvesti novu operu za djecu, a u planu je i izvođenje muzičke bajke kompozitorke, dirigentkinje, etnomuzikologa, dugogodišnje direktorke Vide Matjan, u kojoj će potencijalno učestvovati učenici škole koja nosi ime naše svestrane sugrađanke i predanog pedagoškog radnika, uz mlade muzičare koji su dio festivalskog podmlatka KotorArt talenata. Klasičnu muziku za bebe i malu decu, kao i primenu programa muzike i pokreta kao sredstva stimulacije psihomotornog razvoja predstaviće pijanistkinja Neda Aleksić i njeno udruženje Artish Lab. Programi međunarodne saradnje iz godine u godinu se proširuju novim partnerima KotorArta. Za XXIII izdanje u planu je saradnja sa istaknutim muzičarima iz Italije, SAD, Egipta, Njemačke, Hrvatske, Kine, Srbije, Austrije, Mađarske, Bosne i Hercegovine. Serijal China Stage, realizovan u partnerstvu sa ambasadam Republike Kine u Crnoj Gori i Shanghai International Culture Association, planiran je i 2024. godine. Nakon koncerata na kojima su se predstavili kineski umjetnici, kao što su maestralni violinista Dan Džu, uz klavirsku saradnju impresivnog Mišela Dalberta, zatim, pijanisti Đažuej Li i Bočeng Vang, sopranistkinja Sjaotong Duan, obojisti Lin Čing i Sendi Džiju Sju, i pijanista Lju Guejđing, za festivalsku publiku su planirani nastupi novih mladi, ali i renomiranih izvođača i ansambala kineske muzičke scene. Pjace od džeza, gdje su se prijetodnih godina predstavila vodeća domaća, regionalna i međunarodna imena iz svijeta džeza, planiran je nastavak višegodišnje uspješne saradnje sa ambasadama Njemačke, Austrije i Mađarske, a u saradnji sa ambasadam Hrvatske i njihovim Ministarstvom odbrane, planiran je nastup Džez orkestar Hrvatske vojske u saradnji sa duvačkim ansamblom Vojske Crne Gore. U okviru serijala Kotor Cable Car, na kome su na veliko oduševljenje publike nastupili Vlatko Stefanovski trio i Urban & 4, pored nastupa WBYO orkestra i italijanskog tarantela ansambla, planiran je nastup i legendarnih muzičara iz grupe Novi Fosili, kao i klapa Rišpet. Velika novina narednog Festivala je proširivanje programskih segmenata kroz predstavljanje drugih umjetnosti - pozorišta, kada će tokom pet večeri u okviru KotorArt teataru biti izvedene monodrame, zatim književnosti, na Pjaci od knjige promovisaćemo dva programa, i Likovni segment, u okviru koga će biti predstavljeni različiti likovni umjetnici. U okviru ovogodišnjeg programskog segmenta Pjaca od filozofa planirana je dalja razrada teme razvoja uslova za bavljenje muzikom u Crnoj Gori, koja je započeta na prošlogodišnjem forumu KotorArt talenata. Planirana je detaljnija razrada pojedinačnih tema koje su izdvojene kao važne, od obrazovanja, umjetničke produkcije – do autorskih prava. Kao poseban vid usavršavanja mladih umjetnika planirane su dvije majstorske radionice u okviru KotorArt akademije, koju bi 2024. godine realizovali

afirmisani umjetnici i istaknuti pedagozi Kemal Gekić (klavir) i Gilles Apap (violina). U završnici svakog majstorskog kursa planiran je i nastup polaznika majstorskih radionica. Na fonu podizanja kapaciteta mladih umjetnika, planirana je realizacija i majstorskih radionica za mlade menadžere u kulturi, naročito iz svijeta pozorišta i muzike, na kojoj će, uz gosta predavača iz Evropske komisije, jedna od vodećih menadžerki kulture u regionu, dugogodišnja direktorak HNK iz Zagreba, Dubravka Vrgoč, raditi sa mladima iz regiona. Usko povezan sa ovim majstorskim radionicama, planiran je i novi/stari programski segment festivala, KotorArt teatar, u okviru kojeg je planirana realizacija pet monodrama, gostovanja iz regionalnih pozorišnih kuća, koje je uredio naš nagrađivani reditelj Boris Liješević. U okviru još jednog novog programskog segmenta, Pjaca od knjige, planirano je obilježavanje 100 godina od smrti Franca Kafke.

6.1.1. PJACA OD FILOZOFA

U okviru ovogodišnjeg programskog segmenta Pjaca od filozofa planirana je dalja razrada teme razvoja uslova za bavljenje muzikom u Crnoj Gori, koja je započeta na prošlogodišnjem forumu KotorArt talenata. Planirana je detaljnija razrada pojedinačnih tema koje su izdvojene kao važne, od obrazovanja, umjetničke produkcije – do autorskih prava.

6.2. „TOLLITE PORTAS” – FESTIVAL SREDNJOVJEKOVNE I STARE MUZIKE

Manifestacija „Tollite portas“ – festival srednjovjekovne i stare muzike ima za cilj da pruži domaćoj publici kao i međunarodnim posjetiteljima, generalno, svim ljubiteljima umjetnosti, rijetku priliku da se upoznaju sa starom muzikom, uglavnom srednjovjekovnom, nastalom kako na samom području Kotora, tako i diljem Istočne i Zapadne Europe. Dio muzike koja bi se izvela na ovom festivalu vezan je po svom nastanku za Kotor i njegovu katedralu, dok bi drugi programski dijelovi povezali kotorsku prošlost s Jadranom i Mediteranom, s Istokom i Zapadom nitima umjetnosti i muzike.

Festival predviđa izvedbu od 4 do 7 koncerata sa zasebnim programom tokom mjeseca oktobra 2024. godine, te u vremenu zatišja nakon bogatog kulturnog ljeta, nudi poseban umjetnički doživljaj u Katedrali.

Prvi koncert u potpunosti će biti posvećen muzici kotorske katedrale iz XII. vijeka sačuvanoj u Kotorskom Pontifikalu i kotorskom Misalu sv. Jakova od Lođe, najstarijim spomenicima pisane riječi na našem području. Slijedi muzika iz Južne Italije s kojom je Kotor bio povezan, Bizantska (Vizantijska muzika), instrumentalna muzika renesanse, Liturgijska drama (skazanje) – i slično. Svi ansambli su sastavljeni od međunarodno priznatih umjetnika, ujedno najcjjenjenijih na području stare muzike, koja je zasebna disciplina jer zahtjeva posebno poznavanje muzikologije i tehnike izvedbe. Konačni broj koncerata ovisi o prikupljenim sredstvima. Vodeći ansambli su „Ensemble Labyrinthus“, „Dialogos“, „Chronos“.

Ovaj festival po izboru programa i izvođača predstavlja jedinstvenu umjetničku ponudu na prostoru Crne Gore, te daje rijetku mogućnost uživanja u srednjevjekovnu kulturu Kotora kroz muzičku umjetnost.

6.3. MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA PERAST

Međunarodni festival klapa Perast za svoj osnovni cilj ima promovisanje i čuvanje tradicije klapskog „a capella“ pjevanja, kao dijela muzičkog i kulturnog nasljeđa Boke Kotorske. Ove godine programski koncept je usmjeren realizaciji tog osnovnog cilja kroz izdavaštvo (10 brojeva almanaha LIRICA, knjiga o djelu Ludviga Kube u Boki iz 1907, dvostruki CD sa jubileja 15 godina). Web biblioteka sa gotovo 800 klapskih partitura iz Boke i Crne Gore sadrži obrade svih poznatih notnih zapisa muzikologa i melografa: L.Kube, De Sarna, F.Kuhača, T.Tomasa, V.Matjan, N.Gregovića, N. Čučića, M.Vučetića. Takođe i oko 200 novih klapskih pjesama na temu „Boka Kotorska - more i pomorstvo“. Uz osnovnu, centralnu manifestaciju, Međunarodni festival klapa Perast prigodnim koncertima i programima prati i tradicionalne peraške fešte.

Planiranim glavnim programom i pratećim sadržajima, festival nastoji da javnosti i ljubiteljima klapske muzike predstavi dostignuće dosadašnjeg djelovanja festivala na očuvanju kulturne baštine klapskog pjevanja, tradicije koja se u Boki Kotorskoj njeguje još od kraja XIX vijeka.

Realizacija XXIII Međunarodnog festivala klapa Perast planirana je za period od 28. do 30. juna 2024. godine.

6.4. III MEĐUNARODNI FESTIVAL FOLKLORA „OJ TALASI TALASAJTE“

Festival folklor „Oj talasi, talasajte“ je planiran kao plod dugogodišnjeg rada i iskustva članova i rukovodstva folklornog ansambla „Nikola Đurković“ na domaćim i međunarodnim scenama, a iz potrebe sveukupne javnosti da se organizuje festival folklor koji će imati međunarodni karakter.

Realizacija Festivala (2022. i 2023. godine) je opravdala potrebu za jednom ovakvom manifestacijom, a visok kvalitet izvođenja svih učesnika je pokazao sve draži tradicionalne narodne umjetnosti satkane kroz igru, pjesmu, nošnju i običaje. Festival je takođe od prethodne godine uvršten na Listu Svjetskih međunarodnih festivala organizacije CIOFF koja radi pri UNESCO-u.

Festival će biti podržan i od strane krovne organizacije folklor u Crnoj Gori (Udruženje folklornih ansambala Crne Gore – UFA CG).

Na III međunarodnom festivalu folklor „Oj talasi talasajte“ je predviđeno učešće 5 inostranih grupa i 3 ansambala iz Crne Gore, na osnovu utvrđenog koncepta festivala, pristiglih prijavi i kvaliteta prijavljenih programa. Po planu trećeg izdanja festivala učesnici bi bili ansambli iz Sjeverne Makedonije, Albanije, Italije, Srbije, kao i jedna vanevropska zemlja (Paragvaj ili Kolumbija).

U sklopu festivala planirana su 2 cjelovečernja koncerta u Kotoru (otvaranja i zatvaranje festivala na Ljetnjoj pozornici) i još nekoliko manjih (na trgovima starog grada i lokalnim mjestima).

Realizacija festivala je planirana od 20. do 24. juna 2024. godine.

6.5. FINALE SMOTRE DJEČIJIH FOLKLORNIH ANSAMBALA

Smotra folklornih ansambala Crne Gore predstavlja najkompleksniju manifestaciju folklor u Crnoj Gori koja uključuje preko 60 folklornih ansambala, 12 – 15 gradova i lokalnih uprava i preko 3 500 učesnika. Smotra se realizuje u 4 uzrasne kategorije, a na finalno takmičenje plasiraju se po 3 ansambala iz svake regije.

Finalna smotra dječijih folklornih ansambala predviđa učešće 12 najbolje ocijenjenih koreografija/scenskih adaptacija narodnih igara, sa kvalifikacionih smotri održanih po regijama.

Održavanje Finala smotre dječijih folklornih ansambala planirano je za 9.novembar 2024. godine uz učešće preko 350 djece iz čitave Crne Gore.

6.6. FESTIVAL HOROVA 2024. "U JEDINSTVU – PJESMOM SRCU!"

Kako Kotor – grad sa najdužom tradicijom horskog pjevanja u našoj zemlji nema horski festival, ideja je da najstarije društvo registrovano na Balkanu Srpsko pjevačko društvo "Jedinstvo" 1839. sa sjedištem u Kotoru takav jedan festival uveća kulturnu i turističku ponudu gradu, ujedno edukujući mlađe naraštaje kroz ovakav vid neformalnog obrazovanja, bolje valorizuje postojeće i pokuša da stvori neke nove prostore gdje bi se predstavilo horsko stvaralaštvo jer pored standardnih programa i postavki sve je više ansambala koji imaju i pokret i multimedijalne efekte u svojim interpretacijama.

Ideja je da festival bude revijalnog tipa, bez ograničenja kada je u pitanju sastav ansambla (dječiji, omladinski, ženski, muški, mješoviti, amaterski, vjerski, građanski, profesionalni, školski, akademski vjerski, kamerni itd). Predviđeno je da na Festivalu osim hora domaćina učestvuje bar još jedan hor iz Crne Gore dok bi ostali horovi bili iz regiona a u nekom budućem periodu i sa udaljenijih lokacija.

Festival horova 2024. "U jedinstvu – pjesmom srcu!" će trajati tri dana a održaće se u periodu od 28. do 30. juna 2024. godine.

6.7. CREATIVE INDUSTRY AND MEDIA FORUM KOTOR 2024.

Forum medija i kreativnih industrija CIM Kotor 2024. predstavlja platformu koja obuhvata više desetina programskih segmenata koji okupljaju i inkorporiraju kreativni region, koji se bave kako suštinskim globalnim, tako i inspirativnim lokalnim temama kao što su održivost, tradicionalni i novi mediji, marketing i digital, tehnologija, oglašavanje, upravljanje događajima, inovacije, sport i gejmning, kreiranje sadržaja, umjetnost, film, moda, fotografija i sl.

Glavni program Foruma obuhvata panel diskusije o najrelevantnijim temama, predavanja koja vode poznati stručnjaci, razgovore tokom kojih učesnici dijele svoja mišljenja o stručnim i aktuelnim pitanjima. Prateći program Foruma obuhvata različite vrste događaja zabavnog karaktera.

Tokom održavanja Foruma, Kotor, kao scena na otvorenom, biće tačka umrežavanja kreativaca i stručnjaka, ideja i inovacija, posla i zabave.

Održavanje manifestacije planirano je u periodu od 6. do 9. juna 2024. godine.

6.8. XV FESTIVAL GUDAČA

Kao i prethodnih godina XV Festival gudača ima jasan i vidljiv cilj koji se odnosi na pružanje podrške mladim talentovanim muzičarima na putu njihovog napretka i afirmacije. Manifestacija je opravdala svoje postojanje kvalitetom, popularnošću i raznovrsnošću programa koji sve više privlače mlade umjetnike, muzičke pedagoge, profesionalne muzičare kao i ljubitelje klasične muzike. Stasavajući uz muziku i Festival gudača, mlade kreativce vodi ista misao, snaga volje, optimizam, hrabrost i iznad svega uporan rad. Uz podršku koju imaju oni vjeruju u sebe i vlastite sposobnosti. Festival gudača je postao svojevrsna lična karta po kojoj se prepoznaje kulturno i turistički visoko razvijena sredina kao što je barokni grad Perast, koji zaslužuje ekskluzivnost programa, sadržaja i ponude najvećeg ranga. Iz tog razloga Festival gudača će ove godine, pored mladih stvaralaca/teljki i njihove edukacije kao i promocije Festivala, unaprijediti svoj program kroz održavanje koncerata eminentnih umjetnika kao i određenih pratećih programa.

Realizacija XIV Festivala gudača planirana je za period od 20. do 31. avgusta 2024. godine, a program se sastoji od sljedećih segmenata:

KONCERTNI PROGRAM

- Roman Simović i prijatelji
- Kamerni sastav "Beogradski barok"
- Klavirski trio
  - Atanas Krastev – violončelo
  - Kremena Oksenkrug – violin
  - Martina Tabakorev – klavir
- Kvintet "Pjacula"
  - Profesori Muzičke akademije Cetinje
- Kvartet "Rucner"
- Koncert profesora predavača
- Mlade nade
  - Koncert polaznika masterclass radionica

MASTERCLASS RADIONICE

Kao i prethodnih godina, radionice za violinu, violu, violončelo, kontrabas, kamernu muziku i orkestar će voditi priznati pedagozi i istaknuti umjetnici. U planu za XV Festival gudača su radionice sljedećih predavača:

- Za violinu – Maja Jokanović (Srbija), Vujadin Krivokapić (Crna Gora) i Roman Simović (Crna Gora);
- Za violončelo – Atanas Krastev (Bugarska), Ištvan Varga (Mađarska);
- Za violu – Panta Veličković (Srbija), Miša Berkut (Crna Gora/Rusija);
- Za kontrabas – Zoran Zakrajšek (Crna Gora);
- Za kamernu muziku – Miloš Petrović (Srbija/Njmeačka);
- Za orkestar – Robert Homen (Hrvatska).

“Muzikoterapija” – muzička radionica (Aleksandar Tehnika) prof. Larisa Begić;

“Digitalno komponovanje” – radionica o savremenom komponovanju;

“Electric&acoustic” – prednosti I mane električnog instrumenta;

“Klasična muzika u Boki Kotorskoj” – predavanje prof. Jelene Jovanović Nikolić.

6.9. KLARINET FEST 2024 – KOTOR

Manifestacija „Klarinet fest“ ima osnovu u ideji da uz muziku i sa muzikom, čiji je sastavni dio i klarinet, mogu lakše da se savladaju životni problemi odrastanja, teret savremenog života i svih pratećih prepreka na koje se nailazi.

Umjetnički koncept projekta baziran je na osnovnim vrijednostima savremene civilizacije, kao što su multikulturalnost, interkulturalni dijalog, kulturološka svijest, humanizam, prihvatanje različitosti, samosvijest, obrazovanje, prijateljstvo koje vezuje ljubav prema umjetnosti i tolerancija, a sve u cilju doprinosa promociji ideja unaprijeđenja kulturnih dostignuća i kulturne baštine Kotora, Crne Gore i regiona.

Održavanje manifestacije planirano je u ljetnjem period 2024. godine u prostorijama ŠOSMO „Vida Matjan“ u Kotoru, shodno potpisanoj Deklaraciji o saradnji.

6.10. JESENJA ŠKOLA FLAUTE

Ova manifestacija u organizaciji nevladinog udruženja „Flute art“ planirana je u dva segmenta i to:

- Koncert Tria (Angela Mijušković - flauta, Andrea Živković - flauta i Ana Mihaljević – klavir) - 20.05.2024. godine ili 24.05.2024. godine i
- Jesenja škola flaute – u periodu od 08.11.2024. godine do 10.11. 2024. godine.

Jesenja škola flaute koja se po drugi put održava u Kotoru nudi seminar eminentnog profesora Ljubiše Jovanovića u trajanju od tri dana, kao i završni koncert polaznika seminara. Seminar će biti otvoren za sve polaznike iz cijele Crne Gore i okruženja, a biće održan u prostorijama ŠOSMO “Vida Matjan” Kotor i u koncertnoj dvorani crkve Svetog Duha.

6.11. FILMSKI FESTIVAL „UHVATI FILM“

Međunarodni filmski festival „Uhvati film“ Kotor uključuje projekcije kratkometražnih i dugometražnih igranih i dokumentarnih filmova domaćih i stranih autora na temu invalidnosti, kao i filmove u čijem nastajanju (kao glumci/ice, scenaristi/kinje, reditelji/ke itd) učestvuju osobe sa invaliditetom i koji na taj način snažno doprinosi kako vidljivosti osoba sa invaliditetom i boljem razumijevanju problema sa kojima se suočavaju, tako i njihovom snažnijem uključivanju u sve oblasti života, uključujući kulturu i filmsku umjetnost. Riječ je o jedinstvenom i jedinom filmskom festivalu ove vrste u Crnoj Gori. Značajno je da se organizacijom ovog festivala Crna Gora pridružuje drugim zemljama koje imaju iskustvo korišćenja filmske umjetnosti kao medija uključivanja osoba sa invaliditetom: crnogorski filmski festival „Uhvati film“ je dio regionalne mreže filmskih festivala „Uhvati sa mnom ovaj dan/Uhvati film“ koji se proteklih 18 godina održava u Novom Sadu, Rijeci i Banja Luci, što mu daje dodatnu vrijednost.

5. Međunarodni filmski festival “Uhvati film” Kotor je planiran da se realizuje od 27-29. septembra 2024. Pored projekcija domaćih i stranih filmova planiran je i prateći program festivala kojeg čine: panel diskusije, masterclass, razgovori sa autorima i radionice za srednjoškolce. Program je besplatan, filmovi titlovani, dok će govorni sadržaji biti prevedeni na znakovni jezik uz pomoć znakovnih tumača.

6.13. FESTIVAL ETNOLOŠKOG FILMA (FEF) RISAN 2024.

Festival etnološkog filma osnovan je kao multikulturalna manifestacija s ciljem pružanja doprinosa njegovanju nematerijalnog kulturnog nasljeđa, podsticanja etnološkog i umjetničkog stvaralaštva, kao i edukacije publike o raznovrsnosti običaja, tradicija, vjerovanja raznih naroda i podizanja svijesti o neophodnosti zaštite kulturnog nasljeđa. FEF Risan 2022. i 2023. godine su bili revijalnog karaktera i koncipirani na način da imaju centralni program sa filmskim projekcijama, raznovrstan prateći program, kao i program Eho-festivala sa gostovanjima na više lokacija u zaleđu Bokokotorskog zaliva. Predstojeći festival biće takmičarskog i tematskog karaktera, a biće prikazano 10 filmova po selekciji reditelja Vladimira Perovića sa projekcijama od po 75 minuta. Festival će u dijelu programa Eho festival prirediti gostovanja na 4 lokacije – Mirac, Gornji Morinj, Grbalj i JU Dom starih Grabovac Risan. Festival će biti realizovan u period od 30. avgusta do 4. septembra.

6.14. IX CRNOGORSKI FESTIVAL FILMA O LJUDSKIM PRAVIMA "UBRZAJ 2024" – KOTOR

X jubilarno izdanje Crnogorskog festivala filma o ljudskim pravima "Ubrzaj 2024" – Kotor, kao dio XV Crnogorskog festivala filma o ljudskim pravima "Ubrzaj 2024", nastavlja sa aktivnostima da kroz umjetničku formu približi kotorskoj publici osjetljivu tematiku ljudskih prava, ali i da podstakne produkciju društveno angažovanih filmova domaćih autora, a koji u odnosu na region još uvijek značajno nedostaju. Takođe, Festival "Ubrzaj" nastoji da motiviše organizacije i pojedince da nastave sa radom u oblasti zaštite ljudskih prava.

Festival "Ubrzaj" predstavlja festival međunarodnog karaktera u okviru čijeg programa učestvuju reditelji, scenaristi, glumci i aktivisti iz Crne Gore, regiona, Evrope kao i drugih kontinenata. Filmovi koji se prikazuju u okviru Festivala "Ubrzaj" su izuzetnog kvaliteta, sa brojnim nagradama, a specifičnost je i da Festival "Ubrzaj" donosi isključivo premijere za crnogorsku publiku.

X Crnogorski festival filma o ljudskim pravima "Ubrzaj 2024" - Kotor će se održati 12 - 13. decembra 2024. godine

6.15. PREZENTACIJA ETNO ZBIRKE RADIMIR

Zbirka porodice Radimir je nastala kao plod dugogodišnjeg sakupljanja predmeta naročito nakon zemljotresa 1979. godine. Tada se veliki broj stambenih objekata sanirao i odbacivane su mnoge stvari kojima više nije bilo mjesta u moderno opremljenim i racionalnije iskorišćenim prostorima. Svi predmeti, mobilijar i pokućstvo kao namještaj, nošnja, instrumenti, posuđe i ostalo bili su u svakodnevnoj upotrebi skoro u svakoj građanskoj porodici Boke Kotorske.

Zbirka se može podijeliti u nekoliko tematskih cjelina: narodna nošnja Dobrote (muška, ženska, dijete), građansko odijelo, tekstil (odjevni predmeti, ukrasni predmeti, dobrotka čipka, bijeli vez), suncobrani i štapovi, alati, muzikalije, posuđe, navigacijski instrumenti, oprema barke-broda, oružje, mjerni instrumenti, nakit i sl. U zbirci se nalaze različiti oblici posuđa, alati za obradu drveta, predmeti etnografskog kućnog inventara, nekoliko autentičnih komada namještaja iz XVIII i XIX stoljeća kao što su bokeška škrinja, komodina, korpa za ručne radove, bajuli i sl. Zbirka, čija je valorizacija kulturnih vrijednosti kulturnih dobara odobrena od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore, predstavlja dio izuzetno vrijedne kulturne i turističke ponude Kotora. Izlaganje Etno zbirke u crkvi Sv. Mihaila u Dobroti planirano je u ljetnjem periodu.

6.16. DREVNI PERAŠKI OBIČAJI - FAŠINADA, GAĐANJE KOKOTA, KIĆENJE MAĐA

FAŠINADA

Fašinada je petovjekovna tradicionalna manifestacija, koja se održava svake godine 22. jula na dan kada je, prema predanju, nađena slika Bogorodice sa malim Hristom na hridi ispred Perasta (1452.god). Svečanost podrazumjeva ritualnu procesiju koju čine okićeni čamci i barke, koja se tradicionalno kreće oko ostrva Gospa od Škrpjela u Perastu. Svečanost Fašinate podrazumjeva tradicionalno nasipanje kamenja, koje barke iz zaliva dovoze do ostrva i zatim ga izbacuju oko obale. U svečanosti koju prate narodne pjesme učestvuju samo muškarci. Prema starom običaju, na ostrvu se potom, u večernjim satima, priprema riblja večera.

GAĐANJE KOKOTA

Gađanje kokota je manifestacija koja obilježava pobjedu Peraštana nad Turcima 1654. god. Slavi se Peraška Gospa, svira Gradska muzika, igra kolo Bokeljske mornarice ispred crkve Sv. Nikole i održava se misa sa procesijom Gospine slike. Nakon toga slijedi Gađanje kokota što simboliše dan odbijanja turske pomorske flote na Verigama od strane Peraštana 1654. godine. Onaj koji pogodi kokota dobija šugaman (peškir) na kojem je obilježena godina bitke i gađanja i čašćava sve vinom.

KIĆENJE MAĐA

Mađ se kiti 1. maja svake godine kao pozdrav dolazećem proljeću, novom i boljem životu. Mađ je velika hrastova grana koja se kiti koromanima i bočicama mlijeka i vina, te šarenim papirnatim trakicama, pa se smjesti na Pjaci Svetog Nikole u Perastu. Po starim običajima posljednji peraški mladoženja bere i kiti mađ, dok građani/ke obezbjeđuju mlijeko i vino, a domaćin fešte bijelu kafu i koromane. Ceremoniju prate zvuci mandolina i pjevanje prigodnih pjesama, pravi se đir s kraja na kraj Perasta, a Peraštani/ke su dužni/e da se pridruže u zajedničkom veselju.

6.17. XXII INTERNACIONALNI LJETNJI KOTORSKI KARNEVAL

Internacionalni ljetnji kotorski karneval održava se u avgustu na otvorenim prostorima gradske rive i Starog grada uz učešće karnevalskih grupa iz Kotora, Crne Gore i inostranstva. Slično zimskom karnevalu i ljetnji karneval je namijenjen zabavi i slavlju na ulicama i trgovima.

Kotorski karneval je dobio prestižnu turističku nagradu WBA za najbolju manifestaciju u 2005. godini u Crnoj Gori, kao i Novembarsku nagradu grada Kotora.

XXII Internacionalni ljetnji kotorski karneval održaće se u terminu od 2. do 4. avgusta 2024. godine.

Program XXII Internacionalnog ljetnjeg kotorskog karnevala:

02. avgust – Svečano otvaranje XXII Internacionalnog ljetnjeg kotorskog karnevala (Stari grad, 21h);

- Koncert (Trg od oružja, 22h);

03. avgust - "Najmaskaraniji grade" – Veliki Abrum i predstavljanje inostranih karnevalskih grupa (Stari grad, 21h);

- Koncert (Trg od oružja, 22h);

04. avgust - XXII Internacionalna ljetnja karnevalska povorka (Glavna saobraćajnica, 21h);

- Karnevalska noć (Stari grad, 22h).

6.18. MEĐUNARODNI FESTIVAL DUVAČKIH ORKESTARA – KOTOR 2024.

Gradska muzika Kotor za 2024. godinu je planirala obnavljanje manifestacije koja se prije tridesetak godina redovno održavala u Crnoj Gori i Kotoru – susreti duvačkih orkestara, koji su se tada pretežno odnosili na okupljanje crnogorskih gradskih muzika i godišnju prezentaciju njihovog rada. Namjera ovogodišnje organizacije ovakve manifestacije je okupljanje duvačkih orkestara koji su saradivali sa Gradskom muzikom, obnavljanje starih prijateljstava, proširivanje kruga učesnika/ca, razmjena iskustava i unapređivanje kulturne i turističke ponude grada. Ovogodišnji program je planiran da se realizuje u dva segmenta: prvi segment u februaru u vrijeme proslave Tripundana - zaštitnika Katora; drugi početkom oktobra, pred kraj ljetnje sezone. Pored crnogorskih duvačkih orkestara učestvovalaće i mnogi orkestri iz inostranstva. Program predviđa defile gradskim ulicama sa zadržavanjem i nastupom na kotorskim pjacama, koncert učesnika sa izvođenjem zajedničkih numera gostujućih orkestara sa Gradskom muzikom Kotor.

6.19. SENIOR FEST

Senior fest 2024. je osmišljen po ugledu na velike festival namijenjen starijoj populaciji. Od davnina je poznato da su Kotorani puni duha, igre i veselja da ih te osobine ne napuštaju ni u trećem dobu. JU Dom starih "Grabovac" Risan neprekidno ukazuje na važnost aktivnog starenja. Ovogodišnja ideja je da se tokom dva dana trajanja festival na trgovima naprave tematska takmičenja, društvene igre, šah, karte, domine, stoni fudbal, stoni tenis kao i sportska takmičenja, štafete i mini poligoni. Namjera je da sve bude prilagođeno starijoj populaciji kao i osobama sa invaliditetom. Cijeli program biće praćen bogatim muzičkim programom, plesovima, grupnim vježbama. Za kraj festival planiran je prigodan concert kao i nagrade za sve kategorije takmičenja. Planirana realizacija manifestacije je 11-12. maj 2024. godine.

7. TURISTIČKA ORGANIZACIJA KOTOR

Turističku organizaciju Kotor je osnovala Opština Kotor u skladu sa Zakonom o turističkim organizacijama radi obavljanja poslova od javnog interesa u oblasti turizma, po pravilu, bez ostvarivanja neposredne dobiti. Osnovna namjena TO Kotora je promocija autentičnih vrijednosti našeg grada, organizacija i promocija manifestacija, podsticanje i organizovanje aktivnosti u cilju zaštite i očuvanja životne sredine i kulturne baštine.

7.1. PROSLAVA DANA NEZAVISNOSTI

Turistička organizacija opštine Kotor uz pokroviteljstvo Opštine Kotor organizuje muzičko-zabavni program povodom Dana nezavisnosti.

7.2. DOČEK NOVE GODINE

Kotor je prvi grad u Crnoj Gori koji je organizovao „Doček Nove godine“ na otvorenom i to davne 1998. godine. U posljednjih desetak godina Doček Nove godine organizuje Turistička organizacija opštine Kotor uz pokroviteljstvo Opštine Kotor. Tradicionalno se organizuje muzički program, a u pitanju su zvučna muzička imena iz regiona.

8. INDIVIDUALNO KULTURNO STVARALAŠTVO

Sekretarijat će i ove godine nastaviti sa aktivnostima za podsticanje individualnog kulturnog stvaralaštva za stvaraoce sa područja opštine Kotor. Budući da se razvoj kulture podstiče sufinansiranjem programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u kulturi sredstvima iz budžeta Opštine, Sekretarijat će i ove godine propisati vrstu projekata iz određenih oblasti kulture koje će sufinansirati.

Planirano je raspisivanje Javnog poziva za podršku individualnom kulturnom stvaralaštvu iz oblasti muzike, književnosti, nauke, filma i pozorišta, za autorska djela stvaralaca sa područja opštine Kotor. Predmet podrške, visina sredstava, korisnici sredstava, kriterijumi za raspodjelu će biti propisani javnim pozivom.

9. LIKOVNO STVARALAŠTVO

Sekretarijat za kulturu, sport i društvene djelatnosti će i ove godine pružiti podršku i podsticaj likovnom stvaralaštvu umjetnika/ca sa teritorije opštine Kotor, kustoskim projektima i tematskim izložbama. Podrška Sekretarijata biće namijenjena za nabavku materijala za umjetničko stvaralaštvo i za opremanje radova za galerijsko izlaganje, kustoskim projektima i tematskim izložbama koje se bave neafirmisanim kulturnim nasljeđem Kotora (istraživački rad, katalog).

10. OSTALO/MANIFESTACIJE LOKALNOG KARAKTERA

Zbog velikog broja kulturnih događaja koji se organizuju u opštini Kotor, Programom manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima nije moguće obuhvatiti sve manifestacije i programe koji zaslužuju pažnju publike i finansijsku podršku Opštine. Zato u Programu manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima postoji stavka Ostalo/manifestacije lokalnog karaktera, a sredstva pod pomenutom stavkom biće utrošena kao podrška kulturnim programima amaterskih društava, mjesnih zajednica, pojedinaca, a koje se održavaju u Kotoru ili afirmišu kulturu, kao i bogato kulturno naslijeđe Kotora van grada i Crne Gore. Pojedine mjesne zajednice, društva i organizacije su blagovremeno predale program i finansijski plan predviđenih manifestacija, dok neke nijesu bile u mogućnosti da preciziraju potrebna finansijska sredstva usljed nedostatka iskustva u organizaciji ovakvih dešavanja. U tom dijelu neće izostati saradnja sa Sekretarijatom za kulturu, sport i društvene djelatnosti, jer Sekretarijat ima nespornu namjeru da podrži manifestacije lokalnog karaktera i kulturno stvaralaštvo na cijeloj teritoriji opštine.

11. IZDACI ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Budući da se u opštini Kotor pored velikog broja kulturnih manifestacija u značajnoj mjeri organizuju događaji društvenog karaktera, Programom manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima predviđena je stavka Izdaci za društvene djelatnosti. Finansijska sredstva predviđena pomenutom stavkom biće usmjerena na podršku lokalnim udruženjima osoba sa invaliditetom shodno njihovim programima, na usluge socijalne zaštite - pomoć u kući za osobe sa invaliditetom, kao i uslugu pomoć u kući za roditelje djece sa invaliditetom. Sprovođenje pomenutih usluga predstavlja vid saradnje Sekretarijata i NVO "Inicijativa mladih s invaliditetom Boke". Osim pomenutih usluga, I MI Boke započinje postupak licenciranja i za uslugu personalne asistencije, za šta će takođe biti opredijeljena finansijska sredstva. Na ovaj način, uz postojeća materijalna davanja i usluge socijalne zaštite, set usluga namijenjenih osobama sa invaliditetom se upotpunjava, težeći unapređenju prava i integraciji osi. Podstaknuti kako potrebom, tako i uspjehom funkcionisanja savjetovišta za korisnike psihoaktivnih supstanci i njihove porodice, planiran je nastavak finansiranja ove usluge tokom 2024. godine.

Takođe, finansijska sredstva predviđena pomenutom stavkom biće utrošena na organizaciju društvenih događaja, škole/kurseve plesa, keramike, crtanja i slikanja besplatne za djecu i odrasle, štampanje knjiga koje se bave promocijom kulturnog i historijskog nasljeđa Kotora, podršku različitim društvenim događajima i aktivnostima i slično.

Napomena: Datumi i programi manifestacija navedenih u Programu manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima podložni su izmjenama.

PLAN
RASPODJELE BUDŽETSKIH SREDSTAVA
PLANIRANIH ZA SUFINANSIRANJE MANIFESTACIJA KULTURE I PODRŠKE
DRUŠTVENIM DJELATNOSTIMA
U OPŠTINI KOTOR U 2024. GODINI

Plan finansiranja kulturnih događanja i društvenih djelatnosti			
2024. godina			
Opis	Ukupan Budžet	Iznos podrške koji se potražuje	Predloženi iznos podrške
Manifestacije u organizaciji Kulturnog centra	260.000,00 €	260.000,00 €	260.000,00 €
Programski sadržaj (poz. predstave, izložbe, koncerti, književne večeri, filmske projekcije)	170.000,00 €	170.000,00 €	170.000,00 €
Tradicionalni zimski karneval	40.000,00 €	40.000,00 €	40.000,00€
Bokeljska noć	50.000,00 €	50.000,00 €	50.000,00 €
Manifestacije u organizaciji OJU Muzeji	80.000,00 €	80.000,00 €	80.000,00 €
Manifestacije u organizaciji JU Kotorsko pozorište za djecu i mlade	270.000,00€	270.000,00€	270.000,00 €
Programske aktivnosti	100.000,00 €	100,000,00 €	100.000,00 €
Kotorski festival pozorišta za djecu	170.000,00 €	170.000,00 €	170.000,00€

Manifestacije u organizaciji Pomorskog muzeja	13.705,00 €	6.852,00 €	6.852,00 €
Štampa knjige Crkve grada Kotor - od crkve Sv. Klare do crkve Sv Nikole	4.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €
Reizdanje knjige "Vilom Velebita po Levantu"	1.350,00 €	675,00 €	675,00 €
Izložba "Bitka kod Lepanta"	2.355,00 €	1.177,50 €	1.177,00 €
Podvodni kulturni predjeli Crne Gore	6.000,00 €	3.000,00 €	3.000,00 €
Manifestacije/festivali			
1.019.259,00 €	401.520,00 €	323.450,00 €	
KotorArt - Don Brankovi dani muzike	500.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €
Tollite portas – Festival srednjevjekovne I stare muzike	28.000,00 €	14.100,00 €	14.100,00 €
Međunarodni festival klapa Perast	48.250,00 €	28.550,00 €	16.000,00 €
Međunarodni festival folklor "Oj talasi talasajte"	73.880,00 €	51.800,00 €	23.000,00 €
Finale smotre dječijih folklornih ansambala	8.620,00 €	6.200,00 €	3.000,00 €
Festival horova 2024. "U jedinstvu – pjesmom srcu"	33.000,00 €	16.500,00€	13.000,00 €
Creative industry and media forum Kotor 2024.	104.000,00 €	22.000,00 €	22.000,00 €
XV Festival gudača	30.370,00 €	15.800,00 €	9.000,00 €
Klarinet fest 2024 Kotor -	€	€	4.000,00 €
Jesenja škola flaute	6.770,00 €	6.770,00 €	3.000,00 €
Filmski festival "Uhvati film"	14.929,00 €	4.000,00 €	4.000,00 €

Festival etnološkog filma (FEF) Risan 2024	10.660,00 €	7.520,00 €	5.000,00 €
X Crnogorski festival filma o ljudskim pravima "Ubrzaj 2023" - Kotor	9.150,00 €	4.550,00 €	4.000,00 €
Prezentacija Etno zbirke Radimir	3.910,00 €	2.930,00 €	3.000,00 €
XXII Internacionalni ljetnji kotorski karneval	101.120,00 €	50.000,00 €	40.000,00 €
Međunarodni festival duvačkih orkestara	31.600,00 €	15.800,00 €	5.350,00 €
Senior fest	15.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €
TO Kotor	€	115.000,00 €	115.000,00 €
Proslava Dana nezavisnosti	€	15.000,00 €	15.000,00 €
Doček Nove godine	€	100.000,00 €	100.000,00 €
Individualno kulturno stvaralaštvo	20.000,00€	20.000,00€	20.000,00 €
Likovno stvaralaštvo	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €
Ostalo/Manifestacije lokalnog karaktera	175.778,00 €	176.778,00 €	175.778,00 €
Izdaci za društvene djelatnosti	93.800,00 €	93.800,00 €	93.800,00 €
Podrška lokalnim udruženjima osoba sa invaliditetom	7.000,00 €	7.000,00 €	7.000,00 €

Usluga socijalne zaštite – personalna asistencija	30.000,00 €	30.000,00€	30.000,00 €
Usluga socijalne zaštite – I MI Boke – pomoć u kući za osobe sa invaliditetom	3.000,00 €	3.000,00 €	3.000,00 €
Usluga socijalne zaštite – I MI Boke – pomoć u kući za roditelje djece sa invaliditetom	6.000,00 €	6.000,00 €	6.000,00 €
Savjetovalište za korisnike psihoaktivnih supstanci i njihove porodice	7.800,00€	7.800,00 €	7.800,00 €
Ostalo			
	40.000,00€	40.000,00€	40.000,00 €
Ukupno			

NAPOMENA: Realizacija i povlačenje finansijskih sredstava opredijeljenih za kulturu zavisice od realizacije prihodne strane Budžeta Opštine Kotor za 2024. godinu.

1. Plan raspodjele sredstava je sastavni dio Programa manifestacija kulture i podrške društvenim djelatnostima za 2024. godinu.

2. Subjekti koji su korisnici ovih sredstava su u obavezi da potpišu sporazum, odnosno ugovor sa Opštinom Kotor, kao i da, nakon realizacije manifestacije, dostave narativni i finansijski izvještaj uz dokaze o namjenskom trošenju sredstava kao što je sporazumom/ugovorom predviđeno, a najkasnije do **31.12.2024. godine.**